

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΙΔΡΥΜΑ
ΙΚΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
 ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ & Ι.Ε.

Ταχ. Δ/ση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)

Πληροφορίες : Π. Δημητρακοπούλου

Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215193 - 5215388

FAX: 2105230046

e-mail : diefpar@ika.gr

Αθήνα, 11 /9/2015

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

Αριθ. Πρωτ.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Σ31/ 3

ΑΡ.:41

ΠΡΟΣ

Όλα τα Υποκαταστήματα
 του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Γενική Δ/ση Πληροφορικής
 Δ/ση Εκμετάλλευσης
 Τμήμα Παραγωγής & Διακίνησης
 Αναφορών (Συντάξεις)
 Πατησίων 12 Τ.Κ.10677
 ΑΘΗΝΑ

2. ΗΔΙΚΑ Α.Ε.
 Δ/ση: Λειτουργίας & Υποστήριξης
 Εφαρμογών
 Τμήμα Εθν. Μητρώου Συντάξεων
 Λαγουμιτζή 40
 Τ.Κ. 11745 Ν. Κόσμος

3. Ο.Π.Σ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
 Επιχειρησιακή Ομάδα Παροχών
 Πατησίων 12
 Τ.Κ. 10677 Αθήνα

4. Από ένα αντίτυπο σε κάθε υπάλληλο
 των Υπηρεσιών Συντάξεων

ΘΕΜΑ: «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρ. 10 του ν.4331/2015 (ΦΕΚ 69/2.7.2015, τ. Α') σχετικά με τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας στην περίπτωση που η αναπηρία εκδηλώνεται πριν από την πρώτη υπαγωγή στην ασφάλιση – Κατάργηση άρθρ. 9 Ν.3863/2010»

Σχετ.: Η εγκύκλιος 5/1991.

1. Όπως είναι γνωστό, οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 28 του Α.Ν. 1846/51, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της από τη διάταξη του εδ. δ' περ. 5 της παρ. 1 του άρθρ. 27 του ν.1902/90, η οποία είχε κοινοποιηθεί και ερμηνευθεί με την ανωτέρω σχετική εγκύκλιο, ορίζουν ότι ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος ή μερικά ανάπηρος κατά την έννοια των εδαφίων α', β', και γ', έστω και αν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση, σωματική ή πνευματική, είναι προγενέστερη της υπαγωγής στην ασφάλιση, εφόσον όμως η μεταγενέστερη της υπαγωγής στην ασφάλιση αναπηρία φθάνει τουλάχιστον στο μισό της κατά περίπτωση αναπηρίας.

2. Με το με αριθ. πρωτ. Φ.80000/οικ.31071/1024/17-7-2015 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΑΔΑ: 6ΕΔΟ465Ο1Ω-ΗΡΩ) γνωστοποιήθηκαν οι κοινοποιούμενες διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρ. 10 του Ν. 4331/2015, οι οποίες τροποποιούν την προϊσχύουσα νομοθεσία και καταργούν το άρθρο 9 του Ν. 3863/2010 (Α'115).

Ειδικότερα, **με την παρ. 1 του άρθρ. 10 του Ν. 4331/2015 αντικαθίσταται η περίπτωση δ' της παραγράφου 5 του άρθρ. 27 του ν.1902/90.** Ουσιαστικά η **μοναδική μεταβολή** που επέρχεται σε ό,τι αφορά τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας των ασφαλισμένων με προϋπάρχουσα της πρώτης υπαγωγής τους στην ασφάλιση αναπηρία είναι ότι η **μεταγενέστερη** της ασφάλισης αναπηρία **πρέπει πλέον να φτάνει τουλάχιστον το 40%** -και όχι το μισό- **της κατά περίπτωση αναπηρίας.**

Οι νέες διατάξεις ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στο ΦΕΚ (2.7.2015). Επομένως, οι αιτήσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας που κατατίθενται από την ημερομηνία αυτή και μετά από τους ασφαλισμένους που ανήκουν στην κατηγορία των αναπήρων με πάθηση προϋπάρχουσα της πρώτης ασφάλισής τους κρίνονται σύμφωνα με αυτές.

Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν οι οδηγίες της εγκυκλίου 5/1991.

3. Τέλος, με την παράγραφο 2 της κοινοποιούμενης διάταξης καταργείται το άρθρο 9 του Ν. 3863/2010.

Συν.: ΦΕΚ 69, τ. Α' (σ. 663, 666)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Διοικητή ΙΚΑ-ΕΤΑΜ
2. Γρ. Υποδιοικητών
3. Γρ. Γ.Δ.Α.Υ.
4. Γρ. Διευθυντή Παροχών

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Χαρίκλεια Γδοντάκη

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 69

2 Ιουλίου 2015

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 4331

Μέτρα για την ανακούφιση των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ), την απλοποίηση της λειτουργίας των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), καταπολέμηση της εισφοροδιαφυγής και συναφή ασφαλιστικά ζητήματα και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΜΕΤΡΑ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΜΕΑ ΚΑΙ ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ (ΚΕ.Π.Α.)

Άρθρο 1

Ένταξη στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία.

Το άρθρο 46 του ν. 4025/2011 (Α΄ 228) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 46

1. Όσοι ενδιαφέρονται να ενταχθούν στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία, καθώς και οι δικαιούχοι των οποίων η ισχύς των γνωματεύσεων ή πιστοποιητικών αναπηρίας έχει λήξει, εξετάζονται υποχρεωτικά από τις Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. για τη χορήγηση ή την παράταση οικονομικής ενίσχυσης ή άλλης προνοιακής παροχής. Η εξέταση αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση ή την παράταση οικονομικής ενίσχυσης ή άλλης προνοιακής παροχής.

Για την ένταξη στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία γίνονται δεκτές και οι γνωματεύσεις της Α.Σ.Υ.Ε. ή της Α.Ν.Υ.Ε. ή της Α.Α.Υ.Ε. ή της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής της Ελληνικής Αστυνομίας ή της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Πυροσβεστικού Σώματος σε ισχύ που έχουν εκδοθεί από τους αιτούντες για άλλη αιτία, εφόσον πληρούνται με βάση αυτές οι ιατρικές προϋποθέσεις του κατά περίπτωση αιτούμενου προνοιακού προγράμματος οικονομικής ενίσχυσης.

2. Από 1.10.2015 η διαδικασία ένταξης στα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία, όπως αυτή προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, πραγματοποιείται από τη δημοσίευση του παρόντος στο Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως μέσω των Δήμων και των ΚΕ.Π.Α., ως εξής:

α) Υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερομένου με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά στο Δήμο μόνιμης διαμονής του, άλλως σε περίπτωση που δεν υπάρχει μόνιμη διαμονή, αρμόδιος καθίσταται ο Δήμος που εδρεύει στην έδρα της οικείας περιφέρειας.

β) Μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αίτησης ο Δήμος ενημερώνει τον αιτούντα εάν πληροί ή όχι τις προϋποθέσεις με βάση τα απαιτούμενα διοικητικά έγγραφα, όπως αυτά προβλέπονται από τη νομοθεσία που διέπει την αντίστοιχη παροχή ένταξης τους σε ένα ή περισσότερα από αυτά.

γ) Σε περίπτωση που ο αιτών είτε δεν ανταποκριθεί στην υποχρέωση συμπλήρωσης των ελλειπόντων στοιχείων κατά το α΄ εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος είτε δεν πληροί τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις ένταξης του σε πρόγραμμα οικονομικής ενίσχυσης εκδίδεται διοικητική πράξη απόρριψης του σχετικού αιτήματος από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου μόνιμης κατοικίας ή του Δήμου που εδρεύει στην έδρα της οικείας περιφέρειας αντίστοιχα.

δ) Εφόσον κριθεί ότι ο αιτών πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις παραπέμπεται στην αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή με τυποποιημένο Ειδικό Σημείωμα (παραπεμπτικό), στο οποίο αναγράφονται αναλυτικά οι απαιτούμενες ανά παροχή ιατρικές προϋποθέσεις.

ε) Η διαδικασία υποβολής αιτήματος για την ένταξη στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία ολοκληρώνεται με την υποβολή σχετικής αίτησης στα ΚΕ.Π.Α. βάσει του ανωτέρου ειδικού σημειώματος παραπομπής του β΄ εδαφίου της παραγράφου 2 του παρόντος και την εξέταση του αιτούντος από την οικεία Υγειονομική Επιτροπή. Η προνοιακή παροχή ή η οικονομική ενίσχυση χορηγείται από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης στο Δήμο.

στ) Η διαδικασία ένταξης σε ένα ή περισσότερα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης Ατόμων με Αναπηρία ολοκληρώνεται με την προσκόμιση από τον αιτούντα στην αρμόδια υπηρεσία χορήγησης αυτών της «Γνω-

Άρθρο 7**Κατάργηση της αναστολής καταβολής εξωιδρυματικού επιδόματος παραπληγίας-τετραπληγίας κατά τη νοσηλεία των δικαιούχων**

Η υπ' αριθμόν Φ11321/1119/79/27.3.2013 (Β' 909) υπουργική απόφαση παύει εφεξής να ισχύει.

Άρθρο 8**Αντικατάσταση του όρου «τυφλότητα» με τον ειδικότερο όρο «αναπηρία όρασης» στην κ.α. Δ29α/Φ.32/ Γ.Π.οικ.10806/529**

Το άρθρο 1 της κ.α. Δ29α/Φ.32/Γ.Π.οικ.10806/529 (Β' 1189) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 της υπ' αριθμ. Π4γ/Φ.421/Φ.422/Φ.423/Φ.221/οικ.6286/1997 κοινής υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση Κ.Υ.Α. καταβολής των επιδομάτων στα τυφλά-κωφάλαλα-βαριά νοητικά καθυστερημένα άτομα και ανασφάλιστα τετραπληγικά - παραπληγικά ακρωτηριασμένα» αντικαθίσταται ως εξής: «Γνωμάτευση Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) όπου θα πιστοποιείται η οπτική αναπηρία - αναπηρία όρασης με ποσοστό αναπηρίας από 80% και άνω».

Άρθρο 9**Παράταση χορήγησης αναπηρικής σύνταξης**

Το άρθρο 66 του ν. 4144/2013 (Α' 88), όπως αυτό ισχύει μετά τη συμπλήρωσή του με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4237/2014 (Α' 36), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 141 του ν. 4251/2014 (Α' 80), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 66

Στις περιπτώσεις λήξης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος λόγω αναπηρίας και εφόσον εκκρεμεί στις υγειονομικές επιτροπές ΚΕ.Π.Α. ιατρική κρίση, χωρίς υπαιτιότητα των ασφαλισμένων, το δικαίωμα συνταξιοδότησής τους λόγω αναπηρίας παρατείνεται για ένα εξάμηνο, με το ίδιο ποσό που ελάμβαναν οι συνταξιούχοι πριν από τη λήξη του δικαιώματος, υπό την προϋπόθεση ότι για το δικαίωμα αυτό είχαν κριθεί από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή αναπηρίας, με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%. Εάν μετά τη γνωμάτευση των υγειονομικών επιτροπών ΚΕ.Π.Α., κριθεί ότι αυτοί οι ασφαλισμένοι είτε φέρουν μικρότερο ποσοστό αναπηρίας από το προγενεστέρως κριθέν είτε δεν φέρουν συντάξιμο ποσοστό αναπηρίας, οι αχρεωστήτως καταβληθείσες παροχές αναζητούνται άτοκα, δια συμψηφισμού, με μηνιαία παρακράτηση 20% από τις τυχόν χορηγούμενες συνταξιοδοτικές παροχές, ενώ στην περίπτωση που δεν χορηγούνται παροχές, αναζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.. Οι ως άνω ρυθμίσεις εφαρμόζονται και για όλα τα επιδόματα που χορηγούνται λόγω αναπηρίας, όπως, ενδεικτικά, προνοιακά, βαριάς αναπηρίας, εξωιδρυματικό απολύτου αναπηρίας, καθώς και συντάξεις με αιτία την αναπηρία, όπως, ενδεικτικά, συντάξεις θανάτου σε ανάκατα για κάθε βιοποριστική εργασία παιδιά, ενώ για τον ίδιο χρόνο παρατείνεται η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όσων εμπíπτουν στο παρόν άρθρο. Η ισχύς του άρθρου αυτού για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του λήγει στις 31.12.2015.»

Άρθρο 10**Τροποποίηση του άρθρου 27 του ν. 1902/1990**

1. Η περίπτωση δ' της παρ. 5 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ. Ο ασφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος ή μερικά ανάπηρος κατά την έννοια των προηγούμενων εδαφίων, έστω και εάν η πάθηση ή βλάβη ή εξασθένηση σωματική ή πνευματική είναι προγενέστερη της υπαγωγής του στην ασφάλιση, εφόσον όμως η μεταγενέστερη της ασφάλισης αναπηρία φθάνει τουλάχιστον το 40% της κατά περίπτωση αναπηρίας.»

2. Το άρθρο 9 του ν. 3863/2010 (Α' 115) καταργείται.

Άρθρο 11**Οριστικοποίηση συντάξεων αναπηρίας**

1. Οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., κατά το άρθρο 18 της υπουργικής απόφασης υπ' αριθμ. 57440/1938, όπως αυτή ισχύει, περί «Κανονισμού Ασφαλιστικής Αρμοδιότητας Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ.» (Β' 33) για την αυτοδίκαιη οριστικοποίηση της χορηγούμενης σύνταξης λόγω αναπηρίας που ισχύουν για τους μέχρι 31.12.1992 ασφαλισμένους του, εφαρμόζονται και για τους αντίστοιχους ασφαλισμένους Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εφόσον από τις καταστατικές τους διατάξεις ή άλλες διατάξεις της νομοθεσίας δεν υφίσταται σχετική πρόβλεψη.

2. Ο χρόνος συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας και η υποβολή σε εξετάσεις από τις αρμόδιες υγειονομικές επιτροπές σε χρόνο προγενέστερο της ισχύος της διατάξης της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου συνυπολογίζονται για την κατά τα ανωτέρω οριστικοποίηση της σύνταξης λόγω αναπηρίας.

Άρθρο 12**Ρυθμίσεις θεμάτων ΟΓΑ περί συνοδείας Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) δικαιούχων Λ.Α.Ε.**

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3050/2002 (Α' 214) προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

«Οι συνταξιούχοι ΟΓΑ δικαιούχοι του Λ.Α.Ε. που λαμβάνουν προσαύξηση του ποσού της σύνταξής τους λόγω απόλυτης αναπηρίας ή τυφλότητας ή επίδομα παραπληγίας- τετραπληγίας ή πάσχουν από νοητική αναπηρία, σύνδρομο Down, εγκεφαλική παράλυση και συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωνικού και ιαματικού τουρισμού, καθώς και στο εκδρομικό πρόγραμμα εφόσον δεν έχουν μέλη οικογένειας δικαιούχους του Λ.Α.Ε., έχουν τη δυνατότητα να συνοδεύονται από τρίτο πρόσωπο, στο οποίο χορηγείται σχετικό δελτίο του Λ.Α.Ε. συμμετοχής στο ίδιο πρόγραμμα.»

Άρθρο 13**Περιπτώσεις συνδρομής σε ΑμεΑ παροχών αναπηρίας και αμοιβών για την ένταξη στην απασχόληση**

Τα Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ) τα οποία συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, ενίσχυσης της απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης ή/και εργάζονται σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του ν. 4019/2011 (Κοιν.Σ.Επ.) και λαμβάνουν επίδομα πρόνοιας ή επιδόματα επανένταξης ή οποιασδήποτε μορφής νοσήλιο ή παροχή, δεν χάνουν αυτές τις παρο-